श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्री रङ्गनाथदिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः

श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीरङ्गनाथपादुकासहस्रे

॥ नादपद्धतिः चतुर्दशी ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्री रङ्गनाथदिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः

॥नादपद्धतिः चतुर्दशी॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रुतीनां भूषणानां ते शङ्के रङ्गेन्द्रपादुके !।
मिथः सङ्घर्षसञ्जातं रजः किमपि शिञ्जितम्॥ **14.1**॥

मुरभिन्मणिपादुके ! भवत्याः स्तुतिमाकर्णयतां मया निबद्धाम्।
अवधीरयसीव मञ्जुनादैः अचमत्कारवचांसि दुर्जनानाम्॥ **14.2**॥

विहितेष्वभिवादनेषु वेदैः
गमनोदीरितगर्भरत्ननादा।
मधुरं मधुवैरिपादरक्षे !
भवती प्रत्यभिवादनं विधत्ते॥ **14.3**॥

स्वदते किमिहैव रङ्गनाथो
मयि तिष्ठन् यदि वा पदे परस्मिन्।
इति पृच्छसि देवि ! नूनमस्मान्
मधुरैस्त्वं मणिपादुके निनादैः॥ **14.4**॥

अवरोधगतस्य रङ्गभर्तुः
गतिषु व्यञ्जितगर्भरत्ननादा।
प्रतिसंल्लपसीव पादुके ! त्वं
कमलानूपुरमञ्जुशिञ्जितानाम्॥ **14.5**॥

मुरभिच्चरणारविन्दरूपं
    महितानन्दमवाप्य पूरुषार्थम्।
अनघैर्मणिपादुके ! निनादैः
    अहमन्नाद इतीव गायसि त्वम्॥ **14.6** ॥

मधुवैरिपदाम्बुजं भजन्ती
    मणिपादावनि ! मञ्जुशिञ्जितेन।
पठसीव मुहुः स्वयं प्रजानाम्
    अपरोपज्ञमरिष्टशान्तिमन्त्रम्॥ **14.7** ॥

श्रुतिभिः परमं पदं मुरारेः
    अनिदङ्कारमनेवमित्युपात्तम्।
इदमित्थमिति ब्रवीषि नूनं
    मणिपादावनि ! मञ्जुभिः प्रणादैः॥ **14.8** ॥

मुनयः प्रणिधानसन्निरुद्धे
    हृदि रङ्गेश्वररत्नपादुके ! त्वाम्।
विनिवेश्य विभावयन्त्यनन्याः
    प्रणवस्य प्रणिधिं तव प्रणादम्॥ **14.9** ॥

मधुरं मणिपादुके ! प्रवृत्ते
    भवती रङ्गपतेर्विहारकाले।
अभयार्थनया समभ्युपेतान्
    अविसंवादयतीव मञ्जुनादैः॥ **14.10** ॥

श्रवसोर्मम पारणां दिशन्ती
    मणिपादावनि ! मञ्जुलैः प्रणादैः।
रमया क्षमया च दत्तहस्तं
    समये रङ्गधुरीणमानयेथाः॥ **14.11** ॥

अनुयाति नित्यममृतात्मिकां कलां
तव रङ्गचन्द्रमणिपादु ! झङ्कृतम्।
श्रवसा मुखेन परिभुज्य यत्क्षणात्
अजरामरत्वमुपयान्ति साधवः॥ **14.12** ॥

परुषैरजस्रमसतामनर्थकैः
परिवादपैशुनविकत्थनादिभिः।
मधुकैटभारिमणिपादुके ! मम
श्रुतिदुष्कृतानि विनिवारय स्वनैः॥ **14.13** ॥

पादुके ! परिजनस्य दूरतः
सूचयन्ति खलु तावकाः स्वनाः।
लीलया भुजगतल्पमुज्झतः
श्रीमतस्त्रिचतुरान् पदक्रमान्॥ **14.14** ॥

देवि ! दैत्यदमनाय सत्वरं
प्रस्थितस्य मणिपादुके ! प्रभोः।
विश्वमङ्गळविशेषसूचकं
शाकुनं भवति तावकं रुतम्॥ **14.15** ॥

दातुमर्हसि तदा मम श्रुतौ
देवि ! रङ्गपतिरत्नपादुके !।
विह्वलस्य भवदीयशिञ्जितं
स्वादु कर्णरसनारसायनम्॥ **14.16** ॥

अहमुपरि समस्तदेवतानाम्
उपरि ममैष विभाति वासुदेवः।
तदिह परतरं न किञ्चिदस्मात्
इति वदसीव पदावनि ! प्रणादैः॥ **14.17** ॥

अवनतविबुधेन्द्रमौळिमाला
    मधुमदशिक्षितमन्थरप्रयाता।
प्रथयसि परिरब्धशौरिपादा
    मणिकलहेन वियातजल्पितानि॥ **14.18**॥

आस्थानेषु त्रिदशमहितान् वर्तयित्वा विहारान्
    स्थाने स्थाने निजपरिजनं वारयित्वा यथार्हम्।
वासागारं स्वयमुपसरन् पादुके! मञ्जुनादाम्
    आपर्यङ्कान्न खलु भवतीं रङ्गनाथो जहाति॥ **14.19**॥

अन्तर्न्यस्तैर्मणिभिरुदितं पादुके! रङ्गबन्धौ
    मन्दं मन्दं निहितचरणे मञ्जुळं ते निनादम्।
पश्यन्त्यादिक्रमपरिणतेः प्राक्तनीं तां पराया
    मन्ये मित्रावरुणविषयादुच्चरन्तीमवस्थाम्॥ **14.20**॥

प्रख्यातानां परिषदि सतां कारयित्वा प्रतिज्ञां
    प्रायेण त्वां प्रथितविभवां वर्णयन्ती मया त्वम्।
पादन्यासक्रममनुगुणं प्राप्य रङ्गाधिराजात्
    पद्यारम्भान् गणयसि परं पादुके! स्वैर्निनादैः॥ **14.21**॥

विष्णोरस्मिन् पदसरसिजे वृत्तिभेदैर्विचित्रैः
    ऐदम्पर्यं निगमवचसामैककण्ठ्येन सिद्धम्।
इत्थं पुंसामनिपुणधियां पादुके! त्वं तदेव
    स्पृष्ट्वा सत्यं वदसि नियतं मञ्जुना शिञ्जितेन॥ **14.22**॥

आम्नायैस्त्वामनितरपरैः स्तोतुमभ्युद्यतानां
    मध्ये भक्त्या मधुविजयिनः पादुके! मोहभाजाम्।
शिक्षातत्त्वस्खलितवचसां शिक्षयस्येव पुंसां
    मात्रादीनि स्वयमनुपदं मञ्जुभिः स्वैर्निनादैः॥ **14.23**॥

लक्ष्मीकान्तं कमपि तरुणं रथ्यया निष्पतन्तं
    रागाद् द्रष्टुं त्वरितमनसां राजधानीवधूनाम्।
प्रत्यादेशं भजति मधुरैः पादुके ! शिञ्जितैस्ते
    चेतोहारी कुसुमधनुषः शिञ्जिनीमञ्जुनादः॥ **14.24** ॥

रङ्गाधीशे सह कमलया सादरं यायजूकैः
    सारं दिव्यं सवनहविषां भोक्तुमाहूयमाने।
नेदीयोभिर्निगमवचसां नित्यमंहःप्रतीपैः
    प्रत्यालापं दिशति भवती पादुके ! शिञ्जितैः स्वैः॥ **14.25** ॥

उपास्य नूनं मणिपादुके ! त्वां
    रङ्गेशपादाम्बुजराजहंसीम्।
पत्युः प्रजानामलभन्त पूर्वं
    मञ्जु स्वनं वाहनराजहंसाः॥ **14.26** ॥

अनादिमायारजनीवशेन
    प्रस्वापभाजां प्रतिबोधनार्हाम्।
पश्यामि नित्योदितवासरस्य
    प्रभातनान्दीमिव पादुके ! त्वाम्॥ **14.27** ॥

शृणोतु रङ्गाधिपतिः प्रजानाम्
    आर्तध्वनिं क्वापि समुज्जिहानम्।
इतीव मत्वा मणिपादुके ! त्वं
    मन्दप्रचारैर्मृदुशिञ्जिताऽसि॥ **14.28** ॥

अन्ते ममार्तिं शमयिष्यतस्ताम्
    अग्रेसराण्यापततो मुरारेः।
श्रमोपपन्नः शृणुयां भवत्याः
    शीतानि पादावनि ! शिञ्जितानि॥ **14.29** ॥

स्वादूनि रङ्गेश्वरपादरक्षे !
    श्रोत्रैः पिबन्तस्तव शिञ्जितानि।
पचन्त्यविद्योपचितानशेषान्
    अन्तर्गतानात्मविदः कषायान्॥ **14.30**॥

अवैमि रङ्गाधिपतेः सकाशात्
    अवेक्षमाणेषु जनेषु रक्षाम्।
उदारनादां मणिपादुके ! त्वाम्
    ओमित्यनुज्ञाक्षरमुद्गिरन्तीम्॥ **14.31**॥

मधुद्विषः स्वैरविहार हेतुः
    मञ्जुस्वनान् शिक्षयसीव मातः !।
पर्यन्तभाजोर्मणिपादरक्षे !
    पद्माधरण्योर्मणिनूपुराणि॥ **14.32**॥

प्रास्थानिकेषु समयेषु समागतेषु
    प्राप्ता पदं परिचितं द्विजपुङ्गवेन।
पुष्णासि रङ्गनृपतेर्मणिपादुके ! त्वं
    पुण्याहघोषमिव गर्भमणिप्रणादैः॥ **14.33**॥

आर्तध्वनेरुचितमुत्तरमन्तकाले
    कर्णेषु मञ्जुनिनदेन करिष्यसीति।
वासं भजन्ति कृतिनो मणिपादरक्षे !
    पुण्येषु देवि ! पुळिनेषु मरुद्वृधायाः॥ **14.34**॥

दूत्ये बलेर्विमथने शकटस्य भङ्गे
    यात्रोत्सवेषु च विभोः प्रतिपन्नसख्या।
वीरायितानि बिरुदोपहितानि नूनं
    मञ्जुस्वनैः प्रथयसे मणिपादुके ! त्वम्॥ **14.35**॥

स्तोतुं प्रवृत्तमपि मां निगमस्तुतां त्वां
    व्यासज्यमानकरणं विषयेष्वजस्रम्।
अन्तर्मणिध्वनिभिरच्युतपादुके ! त्वं
    सम्बोधयस्यनुकलं सहजानुकम्पा ॥ **14.36** ॥

देवस्य दानवरिपोर्मणिपादरक्षे !
    प्रस्थानमङ्गळविधौ प्रतिपन्ननादाम्।
मा भैष्ट साधव इति स्वयमालपन्तीं
    जाने जगत्त्रितयरक्षणदीक्षितां त्वाम् ॥ **14.37** ॥

स्वच्छन्दविभ्रमगतौ मणिपादुके ! त्वं
    पादारविन्दमधिगम्य परस्य पुंसः।
जातस्वना प्रतिपदं जपसीव सूक्तं
    विद्रावणं किमपि वैरिवरूथिनीनाम् ॥ **14.38** ॥

रक्षार्थमाश्रितजनस्य समुज्जिहाने
    रङ्गेश्वरे शरदि शेषभुजङ्गतल्पात्।
नादास्तव श्रुतिसुखा मणिपादरक्षे !
    प्रस्थानशङ्खनिनदात् प्रथमे भवन्ति ॥ **14.39** ॥

नित्यं पदाम्बुरुहयोरिह गोपिकां त्वां
    गोपीजनप्रियतमो मणिपादरक्षे।
सम्पन्नघोषविभवां गतिभिर्निजाभिः
    प्रीत्येव न त्यजति रङ्गसमाश्रितोऽपि ॥ **14.40** ॥

प्रायः पदावनि ! विभोः प्रणतार्तिहन्तुः
    प्रस्थानमङ्गळविधौ प्रथमोद्यतानि।
त्वच्छिञ्जितानि सपदि स्वयमारभन्ते
    कालोचितान् कनककाहळशङ्खनादान् ॥ **14.41** ॥

आम्रेडितश्रुतिगणैर्निनदैर्मणीनाम्
    आम्नायवेद्यमनुभावमभङ्गुरं ते।
उद्गास्यतां नियतमिच्छसि सामगानां
    तानप्रदानमिव शौरिपदावनि ! त्वम् ॥ **14.42** ॥

रथ्यासु रङ्गनृपतेर्मणिपादरक्षे !
    त्वद्गर्भरत्नजनितो मधुरः प्रणादः।
सन्दर्शनोत्सुकधियां पुरसुन्दरीणां
    सम्पद्यते श्रवणमोहनमन्त्रघोषः ॥ **14.43** ॥

आकस्मिकेषु समयेष्वपवार्य भृत्यान्
    अन्तःपुरं विशति रङ्गपतौ सलीलम्।
व्यामोहनेन भवती सुदृशामधीते
    मञ्जुस्वनेन मदनोपनिषद्रहस्यम् ॥ **14.44** ॥

यात्राविहारसमयेषु समुत्थितं ते
    रङ्गाधिपस्य चरणावनि ! मञ्जु नादम्।
पर्याकुलेन्द्रियमृगग्रहणाय पुंसां
    सम्मोहनं शबरगीतमिव प्रतीमः ॥ **14.45** ॥

प्रायेण सह्यदुहितुर्नदराजकन्या
    जामातुरागमनसूचनमीहमाना।
मञ्जुप्रणादसुभगैर्मणिपादुके ! त्वाम्
    अन्तर्युतामकृत यौतकरत्नखण्डैः ॥ **14.46** ॥

नित्यं विहारसमये निगमानुयातैः
    विक्षेपताण्डवितगर्भमणिप्रसूतैः।
नादैः स्वयं नरकमर्दनपादरक्षे !
    नादावसाननिलयं वदसीव नाथम् ॥ **14.47** ॥

साधारणेषु युवयोर्मणिपादरक्षे !
देवस्य दानवरिपोस्त्रिषु विक्रमेषु।
अद्यापि शिञ्जितमिषादनुवर्तमानं
न्यूनाधिकत्वविषयं कलहं प्रतीमः॥ **14.48** ॥

प्रायः पदावनि ! विभोः प्रणयापराधे
मानग्रहं शमयितुं महिषीजनानाम्।
उच्चारयन्ति निनदैस्तव गर्भरत्ना -
न्युद्घातमक्षरमुपाश्रयभारतीनाम्॥ **14.49** ॥

अन्तश्चरेषु पवनेषु जितेष्वभिज्ञाः
प्रत्यङ्मुखीं परिणमय्य मनःप्रवृत्तिम्।
आस्वादयन्ति सरसं मणिपादरक्षे !
नादावसानसमये भवतीनिनादम्॥ **14.50** ॥

दाक्षिण्यमत्र नियतं नियता सुधाऽस्मिन्
इत्युद्गतो नियतमच्युतपादरक्षे !।
प्रत्येकसंश्रितपदस्तुतये भवत्योः
सङ्घर्षवाद इव मध्यमणिप्रणादः॥ **14.51** ॥

सञ्चारकेळिकलहायितगर्भरत्ना
सांसिद्धिकं सकलजन्तुषु सार्वभौमम्।
रक्षार्थिनां प्रथयसीव पदावनि ! त्वं
रङ्गेश्वरस्य निरवग्रहमानृशंस्यम्॥ **14.52** ॥

प्राप्तुं परं पुरिशयं पुरुषं मुनीनाम्
अभ्यस्यतामनुदिनं प्रणवं त्रिमात्रम्।
श्रीरङ्गराजचरणावनि ! शिञ्जितं ते
शङ्के समुन्नयनसामविशेषघोषम्॥ **14.53** ॥

नित्यं समाहितधियामुपदर्शयन्ती
    नागेशयं किमपि धाम निजोर्ध्वभागे।
हृत्कर्णिकामनुगता मणिपादुके ! त्वं
    मञ्जुस्वना स्फुरसि वाग्भ्रमरी परेव॥ **14.54**॥

मानेषु दानवरिपोर्मणिपादरक्षे !
    त्वामाश्रितेषु निगमेष्ववधीरितेषु।
मञ्जुस्वनैर्वदसि मैवमितीव मातः !
    वेलां लिलङ्घयिषतो मनुजान्निरोद्धुम्॥ **14.55**॥

क्रन्दत्सु कातरतया करणव्यपाये
    रङ्गोपशल्यशयितेषु जनेष्वलक्ष्यम्।
आसीदसि त्वरितमस्खलितानुकम्पा
    मातेव मञ्जुनिनदा मणिपादुके ! त्वम्॥ **14.56**॥

भास्वत्सुवर्णवपुषां मणिपादरक्षे !
    पद्मासहायपदपद्मविभूषणानाम्।
मञ्जीरशिञ्जितविकल्पितमञ्जुनादा
    मञ्जूषिकेव भवती निगमान्तवाचाम्॥ **14.57**॥

रङ्गेशपादकमलात् त्वदधीनवृत्तेः
    अन्येषु केषुचिदलक्ष्यमनन्यवेद्यम्।
आम्नायगूढमबहिर्मणिभिः क्वणद्भिः
    नेदीयसां प्रथयसीव निजानुभावम्॥ **14.58**॥

कालोपपन्नकरणात्ययनिर्विचेष्टे
    जातश्रमे मयि जनार्दनपादरक्षे !।
आश्वासनाय पुरतः प्रसरन्तु मातः !
    वार्ताहरास्तव रवाः शमितार्तयो मे॥ **14.59**॥

संरक्षणाय समये जगतां त्रयाणां
    यात्रासु रङ्गनृपतेरुपतस्थुषीषु।
सम्पत्स्यते श्रुतिसुखैर्मणिपादरक्षे !
    मङ्गळ्यसूक्तिरनघा तव मञ्जुनादैः ॥ **14.60** ॥

गर्भोपलैर्गमनवेगवशाद्विलोलैः
    वाचालिता मधुभिदो मणिपादरक्षे।
प्रस्तौषि भावितधियां पथि देवयाने
    प्रस्थानमङ्गळमृदङ्गविशेषघोषम् ॥ **14.61** ॥

पर्यङ्कमाश्रितवतो मणिपादुके ! त्वं
    पादं विहाय परिकल्पितमौनमुद्रा।
श्रोतुं प्रभोरवसरं दिशसीव मातः !
    नाभीसरोजशयितार्भकसामगीतिम् ॥ **14.62** ॥

भोगाय देवि ! भवती मणिपादरक्षे !
    पद्मासहायमधिरोप्य भुजङ्गतल्पे।
विश्वस्य गुप्तिमधिकृत्य विहारहीना
    वाचंयमा किमपि चिन्तयतीव कार्यम् ॥ **14.63** ॥

नित्यप्रबोधसुभगे पुरुषे परस्मिन्
    निद्रामुपेयुषि तदेकविहारशीला।
मञ्जुस्वनं विजहती मणिपादुके ! त्वं
    संवेशमिच्छसि परं चरणान्तिकस्था ॥ **14.64** ॥

लास्यं विहाय किमपि स्थितमाश्रयन्ती
    रङ्गेश्वरेण सहिता मणिमण्डपेषु।
मञ्जुस्वनेषु विरतेष्वपि विश्वमेतत्
    मौनेन हन्त भवती मुखरीकरोति ॥ **14.65** ॥

विस्मापितेव भवती मणिपादरक्षे !
वैरोचनेर्वितरणेन तथाविधेन।
एतावताऽलमिति देवि ! गृहीतपादा
नाथं त्रिविक्रममवारयतेव नादैः ॥ **14.66** ॥

सामानि रङ्गनृपतिः सरसं च गीतं
लीलागतेषु विनिवारयति स्वतन्त्रः।
श्रोतुं तव श्रुतिसुखानि विशेषवेदी
मञ्जूनि काञ्चनपदावनि ! शिञ्जितानि ॥ **14.67** ॥

तत्तादृशीं प्रथयता रुचिरां स्वरेखां
वर्णाधिकेन मधुसूदनपादरक्षे !।
पश्यन्ति चित्तनिकषे विनिवेश्य सन्तो
मञ्जुस्वनेन तव नैगमिकं सुवर्णम् ॥ **14.68** ॥

मुग्धस्य हन्त भवतीं स्तुवतो ममैता -
न्याकर्ण्य नूनमयथायथजल्पितानि।
इत्थं वद त्वमिति शिक्षयितुं प्रणादान्
मञ्जूनुदीरयसि माधवपादुके ! त्वम् ॥ **14.69** ॥

आदौ सहस्रमिति यत्सहसा मयोक्तं
तुष्टूषता निरवधिं महिमार्णवं ते।
आम्रेडयस्यथ किमेतदमृष्यमाणा
मञ्जुस्वनेन मधुजिन्मणिपादुके ! त्वम् ॥ **14.70** ॥

परिमितपरिबर्हं पादुके ! सञ्चरिष्णौ
त्वयि विनिहितपादे लीलया रङ्गनाथे।
नियमयति विपञ्चीं नित्यमेकान्तसेवी
निशमयितुमुदारान्नारदस्ते निनादान् ॥ **14.71** ॥

विहरति विशिखायां रङ्गनाथे सलीलं
    गमनवशविलोलैर्गर्भरत्नैः क्वणन्त्याः।
मणिवलयनिनादैर्मञ्जुळैस्ते दिशन्ति
    प्रतिवचनमुदारं पादुके ! पौरनार्यः॥ **14.72** ॥

अनुकृतसवनीयस्तोत्रशस्त्रां निनादैः
    अनुगतनिगमां त्वामास्थितो रङ्गनाथः।
अनितरविबुधार्हं हव्यमास्वादयिष्यन्
    विशति चरणरक्षे ! यज्ञवाटं द्विजानाम्॥ **14.73** ॥

चरणकमलमेतद्रङ्गनाथस्य नित्यं
    शरणमिति जनानां दर्शयन्ती यथावत्।
प्रतिपदमपि हृद्यं पादुके ! स्वादुभावात्
    अनुवदति परं ते नादमाम्नायपङ्क्तिः॥ **14.74** ॥

रहितभुजगतल्पे त्वत्सनाथे प्रजानां
    प्रतिभयशमनाय प्रस्थिते रङ्गनाथे।
प्रथममुदयमानः पादुके ! तूर्यघोषात्
    प्रतिफलति निनादः पाञ्चजन्ये त्वदीयः॥ **14.75** ॥

वकुळधरतनुस्त्वं संहितां यामपश्यः
    श्रुतिपरिषदि तस्याः सौरभं योजयन्ति।
हरिचरणसरोजामोदसम्मोदितायाः
    प्रतिपदरमणीयाः पादुके ! ते निनादाः॥ **14.76** ॥

दनुतनयनिहन्तुर्जैत्रयात्रानुकूले
    शरदुपगमकाले सह्यजामापतन्ति।
श्रुतिमधुरमुदारं शिक्षितुं ते निनादं
    परिहृतनिजवासाः पादुके ! राजहंसाः॥ **14.77** ॥

विहरणसमयेषु प्रत्यहं रङ्गभर्तुः
    चरणनखमयूखैः सोत्तरीया विशुद्धैः।
परिणमयसि नादं पादुके ! गर्भरत्नैः
    दमयितुमिव शिष्यान् दीर्घिकाराजहंसान्॥ **14.78** ॥

परिषदि विरतायां पादुके ! रङ्गभर्तुः
    परिजनमपवार्य प्रस्थितस्यावरोधान्।
मणिनिकरसमुद्यन्मञ्जुनादापदेशात्
    अभिलपसि यथार्हं नूनमालोकशब्दम्॥ **14.79** ॥

गुरुजननियतं तद् गोपिकानां सहस्रं
    दिनकरतनयायाः सैकते दिव्यगोपः।
वशमनयदयत्नात् वंशनादानुयातैः
    तव खलु पदरक्षे ! तादृशैर्मञ्जुनादैः॥ **14.80** ॥

निजपदविनिवेशान्निर्विशेषप्रचारान्
    परिणमयति भक्तान् रङ्गनाथो यथा माम्।
इति विहरणकाले मञ्जुशिञ्जाविशेषैः
    हितमुपदिशसीव प्राणिनां पादुके ! त्वम्॥ **14.81** ॥

अयमयमिति तैस्तैः कल्पितानध्वभेदान्
    प्रतिपदमवलोक्य प्राणिनां व्याकुलानाम्।
चटुलमणिकलापैः शौरिपादावनि ! त्वं
    मुखरयसि विहारैर्मुक्तिघण्टापथाग्र्यम्॥ **14.82** ॥

पदकमलमुदारं दर्शयन्ती मुरारेः
    कलमधुरनिनादा गर्भरत्नैर्विलोलैः।
विषमविषयतृष्णाव्याकुलानि प्रजानाम्
    अभिमुखयसि नूनं पादुके ! मानसानि॥ **14.83** ॥

मधुरिपुपदरक्षे ! मन्दबुद्धौ मयि त्वाम्
अनवधिमहिमानं त्वत्प्रसादात् स्तुवाने।
मणिनिकरसमुत्थैर्मञ्जुनादैः कवीनाम्
उपरमयसि तांस्तान् नूनमुत्सेकवादान्॥ **14.84**॥

शरणमुपगते त्वां शार्ङ्गिणः पादरक्षे !
सकृदिति विधिसिद्धं त्यक्तुकामे विमोहात्।
प्रचलितमणिजालव्यञ्जितैः शिञ्जितैः स्वैः
अलमलमिति नूनं वारयस्यादरेण॥ **14.85**॥

विकलकरणवृत्तौ विह्वलाङ्गे विलक्षं
विलपति मयि मोहाद्बिभ्रती शौरिपादम्।
परिसरमधिगन्तुं पश्य पादावनि ! त्वं
प्रतिभयमखिलं मे भर्त्सयन्ती निनादैः॥ **14.86**॥

करणविगमकाले कालहुङ्कारशङ्की
द्रुतपदमुपगच्छन् दत्तहस्तः प्रियाभ्याम्।
परिणमयतु कर्णे रङ्गनाथः स्वयं नः
प्रणवमिव भवत्याः पादुके ! मञ्जुनादम्॥ **14.87**॥

कमलवनसखीं तां कौमुदीमुद्वहन्तं
सविधमुपनयन्ती तादृशं रङ्गचन्द्रम्।
प्रळयदिनसमुत्थान् पादुके ! मामकीनान्
प्रशमय परितापान् शीतलैः शिञ्जितैः स्वैः॥ **14.88**॥

प्रशमयतु भयं नः पश्चिमश्वासकाले
रहसि विहरणं ते रङ्गनाथेन सार्धम्।
नियतमनुविधत्ते पादुके ! यन्निनादो
निखिलभुवनरक्षाघोषणाघोषलीलम्॥ **14.89**॥

त्रिकविनिहितहस्तं चिन्तयित्वा कृतान्तं
    गतवति हृदि मोहं गच्छता जीवितेन।
परिकलयतु बोधं पादुके ! शिञ्जितं ते
    त्वरयितुमिव सज्जं त्वद्विधेयं मुकुन्दम्॥ **14.90** ॥

उपघ्नं संवित्तेरुपनिषदुपोद्घातवचनं
    तव श्रावं श्रावं श्रुतिसुभगमन्तर्मणिरवम्।
विजृम्भन्ते नूनं मधुमथनपादावनि ! मम
    द्रवीभूतद्राक्षामधुरिमधुरीणाः फणितयः॥ **14.91** ॥

विलासैः क्रीणन्तो निखिलजनचेतांसि विविधाः
    विहारास्ते रङ्गक्षितिरमणपादावनि ! मुहुः।
विगाहन्तामन्तर्मम विलुठदन्तर्मणिशिला
    खलात्कारव्याजक्षरदमृतधाराधमनयः॥ **14.92** ॥

श्रुतिश्रेणीस्थेयश्रुतिसुभगशिञ्जामुखरितां
    भजेम त्वां पद्मारमणचरणत्रायिणि ! परम्।
न मुद्रानिद्राणद्रविणकणविश्राणनदशा
    विशालाहङ्कारं कमपि घनहुङ्कारपरुषम्॥ **14.93** ॥

तवैतच्छ्रीरङ्गक्षितिपतिपदत्रायिणि ! नृणां
    भवत्यागश्चिन्तारणरणकभङ्गाय रणितम्।
शरीरे स्वं भावं प्रथयति यदाकर्णनवशात्
    न नः कर्णे भावी यममहिषघण्टाघणघणः॥ **14.94** ॥

परित्रस्ताः पुण्यद्रवपतनवेगात्प्रथमतः
    क्षरद्भिः श्रीरङ्गक्षितिरमणपादावनि ! तदा।
विदामासुर्देवा बलिमथनसंरम्भमनघैः
    प्रणादैस्ते सद्यः पदकमलविक्रान्तिपिशुनैः॥ **14.95** ॥

स्वेषु स्वेषु पदेषु किं नियमयस्यष्टौ दिशामीश्वरान्
    स्वैरालापकथाः प्रवर्तयसि किं त्रय्या सहासीनया।
रङ्गेशस्य समस्तलोकमहितं प्राप्ता पदाम्भोरुहं
    मा भैषीरिति मामुदीरयसि वा मञ्जुस्वनैः पादुके ! ॥ **14.96** ॥

रङ्गे देवि ! रथाङ्गपाणिचरणस्वच्छन्दलीलासखि !
    स्तोकस्पन्दितरम्यविभ्रमगतिप्रस्तावकं तावकम्।
कालोपागतकालकिङ्करचमूहुङ्कारपारम्परी -
    दुर्वारप्रतिवावदूकमनघं श्रोष्यामि शिञ्जारवम्॥ **14.97** ॥

त्वच्छिञ्जारवशर्करारससदास्वादात्सतामुन्मदा
    मातर्माधवपादुके ! बहुविदां प्रायः श्रुतिर्मुह्यति।
सारासारसकृद्विमर्शनपरिम्लानाक्षरग्रन्थिभिः
    ग्रन्थैस्त्वामिह वर्णयाम्यहमतस्त्रासत्रपावर्जितः॥ **14.98** ॥

तवाम्ब ! किल खेलतां गतिवशेन गर्भाश्मनां
    रमारमणपादुके ! किमपि मञ्जुभिः शिञ्जितैः।
पदस्तुतिविधायिभिस्त्वदनुभावसिद्धान्तिभिः
    सयूथ्यकलहायितं श्रुतिशतं समापद्यते॥ **14.99** ॥

क्षिपति मणिपादरक्षे ! नादैर्नूनं समाश्रितत्राणे।
रङ्गेश्वरस्य भवती रक्षापेक्षाप्रतीक्षणविळम्बम्॥ **14.100** ॥

॥ इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीरङ्गनाथपादुकासहस्रे नादपद्धतिः चतुर्दशी ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥